

Napominanje 2026

Projektowy fonds kulturny plan Łužyca

Projekt Ministarstwa za wědomnosć, slěženje a kulturu Bramborskeje w kooperaciji z městnom koordinacije Łužyca-kultura w Chóšebuzu a firmu actori.

Projekt spěchujo zagronita zwězkowego kněžařstwa za kulturu a medije a Ministarstwo za wědomnosć, slěženje a kulturu Bramborskeje.

27. oktober 2025

wopśimješe

1. Zawina
2. Informacije wó iniciatiwje
3. Cile spěchowanja
4. Pšawo wobžělenja
5. Spěchowańske póstupowanje a wuměńjenja za spěchowanje
6. Pominane pódlóžki za zapódaše
7. Kriterije wuzwólowanja
8. Terminy
9. Fachowa jury
10. Dodatne póstajenja

Spěchowane pšez

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

Projektowe partnařki/partnarje

**LAUSITZ
KULTUR**

actori

1. Zawina

Nawězujucy na wuspěšny spěchowański program Kulturna domownja Łužyca z lěta 2019 do 2021 a na w regionje wužěłany „Kulturny plan Łužyca” załožyjo se wót lěta 2025 „Projektowy fonds kulturny plan Łužyca” we ramiku zwězkowych napšawow z Inwesticiskeje kazni wuglowych regionow. W přédnej spěchowańskej runže 2025su se wuzwóli 24 projekty, kótarež su se južo stajili do statka abo se tuchylu zwopšawdnjaju.

Cil w ramiku drugeje spěchowańskej rundy jo, pódpěraś w lětach 2026 do 2028 kulturne projekty a ideje za kulturne projekty ze spěchowańskej pótřeby mjazy 2.500 euro a 150.000 euro. Celkowny spěchowański wolumen wucynijo za lěto 2026 něži 1 milion euro.

Pó póstupowanju jury wuzwólone projekty deje wósebnje pšinosowaś k tomu, aby se šěžyšćowe temy formuliěrowane w „Kulturnem planje Łužyca” pšetwóрили do kulturnych pórucenjow a formatow a wušej tego strukturelnje zmócnili atraktiwitu kulturnych pórucenjow we Łužycy. Dalšny zakład za spěchowanje jo Kulturnopolitiska strategija Bramborskeje 2024 z jeje šesć kulturnopolitiskimi wobłukami wugótowanja.

Cil spěchowanja jo, zmóčniś wuměłstwo a kulturu ako samorozmějucy žěl towarišnostnego pógromadnego žywjenja. Participatiwne a integratiwne kulturne projekty za spěchowanje kulturnego sobuwobžělenja deje stojaś we fokusu wuběranja.

Łužyca, drugi nejwětšy brunicy rewěr we zwězkowej republice, jo tuchylu dla wótstupjenja wót pšezěłanja brunice do miliny w dłymoko segajucej strukturnej změnje. Wuměłstwoju a kulturje pšistoj pši tom wažna rola. W tom zmysle dejtej – teke z pomocu spěchowańskego programa pód titelom „Projektowy fonds kulturny plan Łužyca” – se zasadnje pólpšyš atraktiwita a infrastruktura regiona za wuměłcowki a wuměłcow a teke za akterki a aktery kulturnego a kreatiwnego wobłuka.

2. Informacije wó iniciatiwje

Ministařstwo zw wědomnosć, slěženje a kulturu Bramborskeje (MWFK) slědujo w swójej Łužyskej strategiji (2019) a w Kulturnopolitiskej strategiji (2024) ciloju, wuspěšnje zapšěgnuś potenciale Łužyskeje kulturneje krajiny do procesa strukturneje změny. Bytostne jo pši tom kulturne wobžělenje, zawěšćenje abo wuše gódnosćenje wobstojecych institucijow a pórucenjow (wósebnje z nadregionalneju wucynjatosću), zachowanje kulturnego derbstwa regiona za pšiduce generacije a spěchowanje kulturnego a kreatiwnego góspodařstwa.

Zakład spěchowańskego programa „Projektowy fonds kulturny plan Łužyca” jo Inwesticiska kazń wuglowych regionow §17 cyfra 13. Z tych srědkow wustajijo MWFK spěchowański program. Pšesajženje tego projektowego fonds wótmějo se pšez póražowańske pšedewzeše actori we wuskem wótgłosowanju z městnom koordinacije Łužyca-kultura (LKK) a z ministařstwom MWFK.

W góspodařskem regionje Łužyca (WRL) w Chóšebuzu zasedlone městno za koordinaciju LKK jo we wuskem wótgłosowanju z ministařstwom MWFK to přédne dopšašowańske městno za póražowanje a koordinaciju kultury w bramborskem žělu Łužyce.

Póražowańske pšedewzeše actori jo dostało nadawk pšesajziś projektowy fonds w zgłosenju LKK. Actori jo južo měło zgromadnje z firmu Kulturne koncepty zagronitosć za wužěłanje „Kulturnego plana Łužyca”,

jo stakim zwěžane z regionalneju sešu a zakórjenjone w regionje, a ma wobšyrne nazgónjenja pśi koncipěrowanju a pšewózowanju kulturnych projektow. Pšedewzeše jo se wuzwóliło ako wuslědk wupisanja pšez ministrašтво MWFK dostało 26. awgusta 2024.

3. Cile spěchowanja

Ako wuslědk spěchowańskego programa pód titelom „Projektowy fonds kulturny plan Łužyca” dejtej se kulturne derbstwo a aktuelne kulturne žywjenje Łužyce dožywiš móc, a z tym teke gódnota kultury za celkowne wuwise Łužyce. Pytaju projekty za zmócnjenje struktury w zmysle „Kulturnego plana Łužyca” a glědajucy na Kulturnopolitisku strategiju Bramborskeje 2024. K tomu słušaju wósebnje ideje a koncepcije, kótarež su wusměrjene na srježno- a dłužkodobne strukturne wuwise kulturow Łužyce. Spěchowaš deje se wósebnje take projekty a ideje, kótarež su zapožožone pšesegajucy granice wokrejsow, pólpšyju zwěžanosć do seši a zmócniju widobnosć Łužyskeje kulturneje krajiny w swójej celosci.

Teke napšawy jednotliwych projektow, kótarež mógu słužys ako pśikład za druge regiony a/abo zwězkowe kraje, su pśi tom pšašane.

Spěchowański program jo wótwórjony za wšykne šparty a temy kultury, wósebnje za pšedstajajuce wuměłstwo, muziku, twórcejece wuměłstwo, muzeje, pomniki/kulturne zajmnostki, spomnjeńsku kulturu, industrijowu kulturu, /literaturu/biblioteki/archiwy, kulturne kubłanje, sociokulturu, popowu kulturu, film/medijowu kulturu a kulturu/kreatiwne góspodařstwo. Natwarjajucy na historiske zwiski a žinsajšne žywjenje mógu a deje se z nowymi projektowymi póžedanjami teke wuwijaš a pšedstajaš celo nowe formaty. Teke pšesegajucy šparty a interdyscyplinarne projekty su wuraznje witane.

4. Pšawo wobžělenja

Wopšawnjone k wobžělenju su wšykne kulturne akterki a aktery abo kulturne institucije, kótarež su juristiska wósoba a maju swójo sedło w bramborskej (Dolnej) Łužycy, we jadnom ze slědujucych wokrejsow:

Dubja-Błota
Łobjo-Halšter
Sprjewja-Nysa
Górne Błota-Łužyca
Město Chóśšebuz

Pširodne wósoby njamaju pšawo na póžedanje, mógu pak bys ako kooperaciski partnar / partnařka w spěchowańskem programje aktiwne. Wuměńjenje jo wušej toho městno zasedlenja póžedariki /póžedarja w bramborskem žělu Łužyce.

Ministrašтво MWFK rozmějo Łužycu pak ako historiski zrosčony žywieński, góspodařski a kulturny rum z jogo regionalnym přegowanim w Górnej Łužycy (SN), Dolnej Łužycy (BB) a teke w žělach Pólskeje (woj. Dolna Šlacyńska, Lebus). We wobłuku toho spěchowanja, kótarež jo se wustajiło na dobre bramborskeje Dolneje Łužyce, mógu se spěchowaš projekty wu wušej naliconych wokrejsach.

Wopšimješowe kooperacije ze sakschimi a dalšnymi partnařskimi institucijami z Łužyce su wuraznje witane. Spěchowanje z toho fonsda móžo se pak pósěgowas jano na bramborski žěl Łužyce. Wudawki, kótarež nastanu zwenka pomjenjonych wokrejsow, njejsu togodla spěchujobne.

5. Spěchowańske póstupowanje a wuměńjenja za spěchowanje

Přez fachowu jury wuzwólone projekty dostanu we wobłuku projektowego spěchowanja spěchowańske dogrono. Napšawy spěchuju se až do 90%. Trjebne kofinancěrowanje we wusokosći 10% mógu wunjasć wugbaša tšešich, na pšikład přez komunalne srědky, přez załožby abo dalšnych dawarjow spěchowańskich srědkow (zwězkowe srědky su wuzamknjene) abo swójske póžěle. Spěchowanje se přewježe ako financěrowanje njedostatka.

Předewšym mógu se spěchowaś njeinwestiwne wěcne a personalne wudawki. Inwesticije we wusokosći až do 50% celkownych wudawkow su w jednotliwych padach móžne, gaž su wóni bytostne wuměńjenje za dany projekt.

Jo planowane, kužde lěto wuzwólís 25 projektow. Přitom rozeznawa se w 3 kategorijach:

- kategorija A: Až do přenasćo mjeńšych projektow w lěće 2026 ze spěchowańskej sumu wót 2.500 euro do 10.000 euro.
Pódpěra za mjeńše projekty na městnje resp. jednotliwe napšawy towaristwow a iniciatiwy za skšusjenje a zmóžńenje widobnosći kulturnych iniciatiwow.
- kategorija B: Až do přes wětšych projektow w lěće 2026 ze spěchowańskimi pjenjezami až do 150.000 euro.
Strategiske projekty přeseğajuce wokrejsje, statkujuce nadregionalnje, ze signalowym wucynkom abo z potencialom za wustatkowanje na dlejšy cas.
- Kategorie C: Až do přes projektow, kótarež su planowane za wěcej ako jedno lěto, až do třich lět (2026 do 2028), z celownej spěchowańskej sumu we wusokosći až do 300.000 euro (wob lěto až do 100.000 euro).
Strategiske projekty a projektowe ideje přeseğajuce wokrejsje, statkujuce w cełej Nimskej, ze signalowym wucynkom abo z potencialom joli až jo trjeba za dalejwježenje na dlejšy cas.

6. Pominane pódlóžki za zapódaše

Slědujuce pódlóžki deje se procowanju připožyć:

- póžedanje wó projekt inkluziwnje plan wudankow a financěrowanja a teke samspředsťajenje (glědaj póžedański formular)
- w póžedańskem formularje pominane wopřimješowe a formalne připožki

Pódlóžki maju se posłać až do 21. nowembra 2025 z mejlku maksimalneje wjelikosći datow 10 MB na slědujucu adresu: projektfonds@lausitz-kultur.eu

Přidatnje maju se pódlóžki až do 28. nowembra 2025 (postowy kořk) posłać na slědujucu adresu:

actori GmbH
Gundelindenstr. 2
80805 München

Pó dochaže pódlóžkow dostanu póžedarje wobtwarženje z mailu. Wóni su přosone, aby měli dopokaz wó terminujo wótpowědujucej póstance. Póžedańske pódlóžki se slědk njescělu. Dejali sebje žycyć, aby se posłali zasej slědk, přosomy, aby nam to wuraznje zděłili a posłali za to frankěrowanu listowu wobalku.

¹ Personalne wudanki južo pśistajonego personala se spěchowaś njamógu. Dejali se projekta dla góžiny sobužěłajucych pówušyś (maks. 40 góžinow/tyžeń), pótom mógu se toś te personalne koszty spěchowaś.

7. Wuzwólowańske kriterije

Formalne kriterije

Slědujuce formalne wugbaśa su trjebne a wjedu pśi jich njedožaržanju zasadnje k wuzamknjenju z póstupowanja:

- wótedaše w terminje
- dopołność pódložkow pśi dožaržanju formalnych pominanjow na pódložki
- dožaržanje nejwušeje granice spěchowanja
- městno zasedlenja póžedarŕki/póžedarja w bramborskej Łužycy

Kriterije gódnosćenja

Zakład za kriterije gódnosćenja stej Kulturnopolitiska strategija Bramborskeje 2024 a Kulturny plan Łužyca.

[Kulturpolitische Strategie 2024](#)

[Kulturplan Lausitz](#)

Wažne kriterije su pśi tom pśedewšym:

- **Kulturelne wobžělenje:**
 - K tomu słuša wužywanje aktiwěrujucych a participatiwnych metodow pósrědnjanja kultury wósebne napšešiwu młodšym celowym kupkam a zapšimješe pśeslabo reprezentěrowanych perspektiwow a (kupkow) wósobow do projektoweje koncepcije a jeje realizacije.
- **Regionalny pósěg a zwěžanje do seši:**
 - kooperacija a widobność Łužyskeje kulturneje krajiny, teke we formje zwěžanja do seši pśesegajucego šparty
 - nadregionalne wusměrjenje projekta pśesegajuce wokrejsje a kraje
 - móžna funkcija ako pśikład za druge regiony a/abo zwěžkowe kraje
- **Transformaciski potencial:**
 - wuproběrowanje nowych formow pósrědnjanja glědajucy na metody a wopšimješa projekta
 - zmóžnjenje sam dožywiś kulturne derbstwo a kulturne žywnjenje za dłužkodobne wuwieśe Łužyce
- **Kwalifikacija póžedarja/póžedarŕki:**
 - nazgónjenja póžedarjow/póžedarŕkow z podobnymi projektami resp. kwalifikacije a wugbałosć póžedarjow/póžedarŕkow

- **Představenje resp. wobstaranje dodatnych srědkow:**
 - zawěšćenje tšešich abo swójskich srědkow, ew. kofinancěrowanja abo na drugi part wobstaranych spěchowanskich srědkow (na pš. pšez komuny)

Wuzamkuje póstajenja

Čłonki jury, kótarež pšisłušaju jadnej požedajucej instituciji, su z pógódnošujucego póstupowanja danego požedanja wuzamknjone. Dla wobinjenja móžneje pšedsudkownosći wobzamknjo fachowa jury jadnański pórěd ako zakład jeje rozsuženja.

8. Terminy

wózwajenje wupisanja	27. oktober 2025
termin zdžělenja	4. nowember a 10. nowember 2025
wótedaše projektowych požedanjow	21. november 2025
rozsuženje jury nejskerjej	srjež decembra
spěchowanske dogrona	nejskerjej rozpósłanje wót kónca decembra 2025
cas pšewježenja	wót januara 2026

9. Fachowa jury

Prědne pšespytowanje wugbajo firma actori we wótgłosowanju z LKK. Kwalificěrowana fachowa jury pógódnošijo požedanja w zgromadnem žele z LKK a naražijo ministraštwuju MWFK, kótare projekty mógli se wuzwólić za spěchowanje.

10. Dodatne póstajenja

Za realizaciju zagronite městna a teke wšykne wobžělniki/wobžělnice a na póstupowanju wobžělone pšipóznawaju wopšimješe toho póstupowanja ako zawězujuce. Póstupowanje jo anonymne, rěc jo nimska. Z wóspjetnymi dopšašanjami za cas faze procowanja wobrośo se pšosym na: projektfonds@kultur-lausitz.eu

Za realizaciju zagronite městna maju pšawo, wózwajiś a wužywaś spěchowany projekt resp. informacije wó njom a pomjeniś a wužywaś mě kulturnego aktera/akterki. Wěcne swójskowe pšawo wóstanjo pla iniciatora. Stwóríselske pšawo a pšawo wózwajenja zapódanego žěta kuždy wobžěloni zachowa.

Nosarje/Nosařki projekta se zawěžu, w ramiku projekta aktiwnje statkowaś pši storytelling, pši pótrjebje stajiś k dispoziciji dokumentacije a pšinoski a je pósrědnić organizatoram. Wušej togo zarucyju pórědnu dokumentaciju a w póstajonem casu pósrědnjenje dopokazow wužyśa a srědkow komunikacije.

Daty dostawarja se wótpowědujucy zasadnemu póstajenju za šćit datow (DSGVO) elektroniski składuju a pšezěřuju.

Wupisanje se pšewježo pód wuměńjenim k dispoziciji stojecych etatowych srědkow.